

A 565 2157 38

Noor Paulja.

Rahwa

röömiks ja õpetuseks
ajalikus elus.

Keiserliku Awaliku
Rm-kogu kink. 1916.

Tallinnas, 1871.

Trükitud J. S. Gresseli kirjadega.

Noor Laulja.

R a h v a

töömüks ja õpetuseks

ajalikus elus.

Tallinnas, 1871.

Trükitud J. H. Gresseli kirjadega.

Дозволено цензурою. — Ревель, 13-го Августа 1871.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

32669

1. Teretus

Tere! armsjad laulu sõbrad,
Tere, wennad, laulikud,
Rigidalt ja kaugelt naabrid,
Toon teil mõned salmikud,
Mis ma olen koku pannud
Mitsmel rõõmuks, mele heaks,
Ja müüd põues teile kannud
Selle aasta uudiseks.
Olge head ja andke luba
Kuulutada oma healt.
On teil ruumi, soja tuba,
Wõtke peergu lõuka pealt,
Ehk kaa küünalt, öli lambis;
Ma jäin hiljaks linna teel.
On teil lauljaid palju kapis,
Ehk on aset minul weel.
Ma woin teile uudist laulda
Ja kaa wanu kõõrta.
Kui on aega, wõtke kuulda,
Mis ma wotan lõõrta.
Kosja asjust maal ja linnas,
Pruudi, peiu armastust,
Tahan laulda peres, tülas
Ja weel mõnda rõõmustust.
Wõtke heaks, mis sünnib wotta,
Pange aga tähele,

Mis ei kõlba, wõin kaa jätta
Koguniste järele.

Ei ma paljaks aja wiiduks
Tulnud teie majasse.

Suve tööle, heina niiduks
Hoidsin ennast kõrwale.

Andke wanad noortel aega,
Uudist kaa pealt kuulata.

Mõnda tütar, mõnda poega
Röömustan nüüd lauluga.

Head meelt ja naeru nägu
Tahan teha kõigile.

See on iga laulja tegu,
Nagu arst on haigele.

2. Pruudi arm.

Pruut armastab mind ellaste,
Ta silmist näha mul.

Ta huuled õits'wad rõõmsaste
Kui lilled Saani kuul.

Mind armastab mo pruudite,
Sest tunnistus on mull',
Ta priske ingli palgete,
Jääb unes kaa mo meel.

Pruut ellaste mind armastab,
Kui kät mul annab ta,
Siis süda armust minestab
Mo sees jo kogune.

Ta palge priske kenadus
Mu wastu hüab see:
Oh ära karda wiletsust,
Ma elan süule.

Brunt armastab mind südamest,
Ma woin sest tunda küil;
Suu maitseb järel, nii kui meest,
Kui suud ta annud mull'.

Üks kaunis, magus armu õn
Mull' ilmas ofaks sai;
Sest ajast kui mul pruudiken',
Mo süda terweks jäi.

3. Peigmehe noor armastus.

Kui olin alles nooruke
Ja kodu kaswasin,
Siis oma nõrga südame
So pruudil kinkisin,
So pruudil kinkisin.

Siis nägin ma üht neitsikest,
Nii kena kui üks kroon,
Siis tundsin haiget südamest,
Et olin alles noor,
Et olin alles noor.

Ei olnud aeg mul armastust
 Veel tunda südamas,
 See tegi mulle kurvastust,
 Et filmad seisid wees,
 Et filmad seisid wees.

Siis filmad kinni katsin ma
 Ja nutsin haledast',
 Ning kaebasin sel neitsil' kaa:
 Veel noor ma olen wist,
 Veel noor ma olen wist.

Kuis wõib mõist saada naesemees,
 Et noor ma olen veel
 Ja lapse kumbed südamas
 Ning õppimata meel,
 Ning õppimata meel.

Ehk wõib see asi sündida,
 Kui Jumal imet teeb,
 Ja Looja sest wõib arvata,
 Et temal au sest saab,
 Et temal au sest saab.

Kui näen, et üksford teine mees
 Sind oma pruudiks saab,
 Siis olen wilets ilma sees,
 Mind mure lõpetab,
 Mind mure lõpetab.

Siis kostis pruut mull' magusast
 Ja finnitask mo meelt:

„Kui on se õn meil Jumalast
Siin antud ülevalt,
Siis võib meist saada paar,
Siis võib meist saada paar.“

4. Pruudi ja peigmehe armastuse lõne.

Topsti Rein ja Lille Mari.

Peigmees:

Oh sa kena Lille Mari!
Sind mu süda armastab;
Döselgi so armas wari
Unes mu meelt rõmustab;
Oh et sa mind armastaks
Ja mo sind mu pruudiks saaks.

Pruut:

Kuule Rein! sa kitse habe,
Wana pois sa oled jo:
Aeg sul ammu nõnda abi,
Ära ole hooletu. —
Siiski ma weel nooruke,
Armastust ei tunnege.

Kuule Rein! mis ütlen sulle
Sulgeste so silma ees:
Kui sa wiina jättad jälle,
Glad nii kui õige mees,
Siis sa mul ehk armsaks jääd
Ja kaa minult armu näed.

Peigmees:

Dh miks teed mul rasket piina,
Kallis kuldne kroonike!
Paljaks ma siis wotan wiina,
Mite korralt toopigi?
Wotan tipsu tipsu peale,
See teeb röömsaks mehe mele.

Prunt:

Ei see lähe korda, söber,
Wiina juures kosida;
Jäta jungast, wana wader,
Kõhe pruudi leiad sa.
Toodikuid ei meie falli,
Wiin lööb elu kuterpalli.

Peigmees:

Armuke, kui weel mind waewad,
Siis ma nõrken mure sees!
Miks mo süüd nii sureks kaebad,
Seda teeb jo igamees.
Et kül wiina wotan ma,
Siiski naist woin armasta'.

Prunt:

Dh mis rumal on so kõne,
Wana pois, sa poti tüf.
Wiin, se rifub elu õnne,
Pöleb sees kui pörgu tuf.
Wiin teeb pruudil punast silma,
Koorikule kurja ilma.

Beigmees:

Wiin on kaa jo rohuks seatud,
Nõdra ihu kinnitab. —
Kui saab seda maha jäetud,
Mis sest süiski kasu saab.
Wiin teeb elu mures rõõmu,
Annab nõdradele rammu.

Bruut:

Asjata sa raiskad sõnu,
Wana onkel, armuta,
Sa jo seega ajad jannu
Ja ei rohuks pruugi sa;
Siis sa kufud, tuigud, waarud,
Segased so mõtted, arud.

5. Kõfimine.

Kui lillekefi wälja peal
Ma wõtan tähel' panna,
Mis ühe teise kõrwas teal
Nii kenast wõtwad öits'da,
Siis omal' armast pruudikest,
Ma püaks südamest.

Kui kalakefi jõe sees
Ma waatan järele,
Kes ühe teise kõrwas wees
Ujuwad rõõmsaste,
Siis oma seltsiks kaasakest
Ma tahaks kõigest wäest.

Kui linnukesi oksa peal
Näen paaris istuvad,
Ja ühe teise kõrvas seal
Nii röömsast laulavad,
Siis omale kaa naesukest
Ma wõtaks südamest.

Kui waatan kurja paari peal,
Kes hirmsast' riidlewad,
Siis kartes kulen seda teal,
Kui üht teist laimawad. —
Siis wiimselt, hoopis parem ma
Jään ilma naeseta. —

Dh naesed, kuulge seda nüüd,
Ja tütarlapsed kaa,
Ja ärge mõistke mulle süüd,
Et nõnda laulan ma;
Eks olle rooki mitu meest
Ka saanud naeste käest.

6. Armastus.

Kes paistab nii kenast' ja öitseb kui roos
Sealt, kus on see tüdrukü hulgate koos?
Dh Riisake! ilus sa oled!
Arm palgest, kui tuluke põleb.
Kül haledast' waatab so film,
Ei rõnusta sind kõik maailm,
Kui aga saad mind;
Sest tulen ma ruttet ja nõuan kaa sind.

Kiil kenaste hiilgab kõik hõbe ja kuld,
Need siiski so wastu veel halvem kui muld;
Sest kaunim so punane pale,
Meel tasane, waitne ja hale,
Sul lilledest ilusam nägu,
Meest magusam sõna ja tegu,
Nii armastad mind,
Sest ruttan, ja sülle' kaa wotan ma sind.

7. Joodik ja surm.

Wennad, uskuge ehk mite,
Eile astus surm mul ete
Ditse wiina klaasi ees;
Wikat suur taal oli käes.

Sellega ta, nii täis wiha,
Tahtis mind kaa niita maha,
Ütles, silma pilk siit tule
Ühes wiina wend nüüd mulle.

Armas surm, siis kostsin temal,
Kas nii himu sul mo järel?
Siin sul ees täis wiina tops,
Jäta mind nüüd veel see rops.

Maerdes siis ta luine käsi
Wöttis laua pealt see klaasi,
Jõi kaa katku terwiseks
Tühjaks seda topsikest.

Röömsfast mötlin: olen waba,
Wast ta ähwardas mind juba:
Nar! kas tilga wiina eest,
Arwad peasta minu käest?
Söber! kui sa neelad wiina,
Saadad seega elu piina.
Ufsu, iga silma pill
Kuri surm on selle pall!

8. Ölut.

Paulge wennad,
Olge röömsad,
Et meil kannist ölut on.
Kenast hiiüdwad
Kandle keeled,
Röömu kingib ölle kan.
Wist on tösi:
Röömu-mesi
On see roosi karwa märg!
Kes sind pruugib
Ölle kruusist,
Röömsaks saab sel elu järg.
Kiid ja tiili,
Batu wili,
Olgu kangel meie seast;
Sooge röömsast,
Wäga armsast
Paugem: Kõik läab korda heast!

Klaasi põhjast,
Mis teen tühjaks,
Rööm mull' vastu naerab sealt.
Naesekene
Armu nõuga
Ümber kaela hakkab veel.

*
Möldre Madis,
Kooli Tõnis,
Seda armu tunda saand,
Saatis elu
Muret, wallu, —
Õlle kan siis röömustand.

9. Igaühel oma mood.

Maa wiina mõned põlgavad,
Naad joowad selikest. —
Nii see, kui teine möllawad,
Kes meele joowad peast.

Mart, Peter, wiina joogiga
End täita mõistawad,
Kaa mõistwad eumast kohwiga
An, Mari kosuta'.

10. Üra peta, kui sa ei võta.

Sa ütlesid mull' mullu:
Me' suvel pulmad teeme.
Nüüd suvi on jo tulnud,
Kus nüüd so armu meel?
Oh võta mind, oh võta mind!
Oh eks sa võta mind!

Kuis võin ma sind nüüd võtta,
Ja meheks saada sull'?
Neid pruuta on kül näha,
Kel meel, kui väljas tuul.
Te, et sa lääd, te, et sa lääd!
Te, et sa minust lääd.

Kui mullu ma teilt tulin,
Sai terve külal naer.
Sa ise oled kuni,
Ei või meist saada paar!
Mül teine on, mül teine on,
Mül teine parem on.

11. Tantsu armastaja pruut.

Mo pruut, see tahtis tantsi',
Et priske pidu pil;
Ea kandis roosi frantsi,
Mis paistis armas mull'.

Ma mötlin: täna püan
So feltsis miina seal,
Siis söbrust teha nõuan
Ja armsaks ennast sull.

Ma jooksin tema järel?
See lille metsa pool,
Tee lahmel ma jo olin
Ja ligi saanud kül.

Ta küsis: mis ma tahaks,
Ma jäin siis waid, et hirm.
Ta sai siis pisut pahaks,
Mo palges läikis arm.

Ja mis ma kostsin temal,
Kül weider oli see.

Siis küsijin ma rumal:
Kas täna pühapäew?

Ta waatas minu otsa,
Wangutas peadke,
Lõi otsa-esist kortsu,
Mind naeris hirmsaste.

Kui lugu ika oleks
Nii, kui ta oli nüüd,
Mind iga tüdruk põlgaks,
Ei annaks kordki suud.

Sest uskuge, oh wennad,
Armul on nõia jõud;
Ta segab mehe meele,
Kel südamas on pruut.

12. Pruudi tants.

Me' palmitseme krooni, uut,
Neist kaunist roosi lillist,
Nüüd tantsule sind wiime, pruut,
Ja röömu elu önnel.
Ilus haljas, ilus haljas neitsi frants!

Kõik mirtid, roosid kauniste
Need kaswawad mo ajas;
Kus peiuke, mo kaunike
Nii kaugel weel wõib jääda?
Ilus haljas, ilus haljas neitsi frants.

Pruut kedras seitse aastad jo
Kuld lõnga, ilusaste,
Ümbriku wõrk weel jäme laa
Ta pruudi ehte wastu!
Ilus haljas, ilus haljas neitsi frants.

Kui seitse aastat mööda sai,
Siis tuli peigmees, priske,
See armukese naeseks tei',
Tal pruudi frantsi kinkis.
Ilus haljas, ilus haljas neitsi frants.

13. Ustaw arm.

Nii palju kui neid tähti taewas
Mo filmel' paistab ülewal,
Kui heina maa on rohkest heinas,

Ming lilled öitswad wälja peal,
Mii suur kui tuules linnu hulk,
Mii tuhat kord jää terweks mul.

Kui õhtu une woodi heidan,
Mu möte so peal üksi on,
Ma armu tundmisest end toidan,
Mu ainus rөөm mo pruudiken!
Kaa uneski, mo rөөmu taim,
On sooga ühendud mo waim.

Kus rinnus on üks ainus süda,
Seal on kaa töest üks ainus arm.
Kes jauteleb mitmel jeda,
Sell' tegu on üks tühi põrm.
Ei maitse see sind ialge,
Mis magu öige armule.

* * *

Oh Hans ja Peter, kuulge jeda,
Ja jääge truuwiks armu sees.
Kui on jo ühel' antud süda,
Ei teist siis püa öige mees.
Kes mitu püab armasta,
Ei ühegift see armu saa.

14. Rahwa laul.

Kus ma laulu lahutasi,
Senna kaswis suuri saari;
Senna metsad murdenesid,

Senna laaned langenesid.
 Puu küil, puu küil, ellad wennad,
 Puu küil, puu küil, ellad wennad,
 Pund olid täide pntufesi,
 Otsad täide orawida,
 Ladwad laulu lindufida;
 Sögi jooksis juurte alta,
 Kalad kullatsed, jöeni.
 Haugil suured laugud otsad,
 Purikatel kirjud külled.

15. Raks soowimist.

Ei ole nalja söber ma,
 Ma soowiks tõe meelega,
 Et pruudikeste möte saaks
 Nii läbi paistma kui üks klaas.

Et kosilane ete näeks,
 Kas paari minet lorda lääks,
 Et nemad pärast laulatust
 Ei otsiks jälle lahutust.

See tüdruk, kes hea, waga näiks',
 Seest siiski kawalust on täis;
 Mis röömu naese põlwes see
 Võib saata oma mehele?

Üks naene, kellel waga meel,
 On armsam kui üks roosi-lil.
 Pil röömustab küil wälja peal,
 Hea auu wäärt naene siin ja seal.

Muu kõigega jään rahul' ma,
Ei hooli warast auust kaa. —
Kui Kadri Marti karwust kisk',
On raskem weel, kui ükski rist'.

16. Ema manitseb tütar.

Mo tütar, pane tähel':
Kui ükskord naeseks saad,
Siis hoia, et sa mehel'
Üht sõna wõlgu jääd!

Tee, et mis ial tahad,
Peab tema tegema;
Kui sina wälja lähed,
Peab kodu hoidma ta.

Kui nukras meeles oled,
Laf' teda paluda;
Ja kui sa wäljalt tuled,
Sind hirmul oodata.

Laf' alati meest tunda,
Et temal naene on,
Siis wõid sa püksid kanda
Ja oled mehe õn.

Ring et sa seda wõiksid,
Siis hakka wara peal;
Kes seda hiljaks jätgid,
Ei kanna püksa teal.

Waat', nõnda teeb so ema
Ja elab priskeste;
Ja sinu armas isa,
See teenib truuwiste.

17. Õnnetu noorik.

Kuulge naesed! ilma sees
Tütarlaps näeb mõnda.
Mehel minnes silma wees
Saame häda tunda.
Mees kas olgu hõel ehk hea,
On ta ika naese pea.

Mõni rumal poisike
Wõtab noorelt kätte,
Ehk küll lol ja tosfike,
Astub neitsi ete,
Ütleb: luba ennast mull',
Abikaasaks jään ma sull!

On ta siis jo päewa wiis
Viha röömu maitnud,
Kuri hakkab paistma siis,
Mis ta enne kaitnud;
Siis on waese naese pall
Iga päine söim ja malk.

Olin puhas neitsike,
Plus noor ja waga,
Õnnelikult elasin

Eide selja taga,
Sealt mind leidis kuri film,
Ja mind pettis see maailm.

Ühel priske pojake,
Aga laisk ja paha;
Sellest mötles emake:
Mis woin temal teha,
Ütlen: poeg, et wõta naest,
Aga rikast, mite waest.

Waata, seal on neitsike,
Eit siis pojalt ütles,
Wõta kätte, poisike. —
Sest mind rikaks mötles.
Too see naeseks omale,
Kende wara siis meil kae.

Siis mul tuli kosja see
Peinke nii priske,
Aga mötles mehike,
Põle see weel miske,
Et ma teda omaks saan,
Waid ta wara himustan!

Kui siis saime laulatud,
Pulmad uhkest peetud,
Palju wõõraid palutud,
Mitmed naljad tehtud.
Ta oli mo, ma tema kaa,
Kuis aga läks meil eluga?

Esma!t mees kül mõnda ööd
Mind ta kaisju wöttis;
Warsi tõusid kurjad tööd,
Ta mind maha jättis.

Kõrtsu mööda ümber käis,
Lakkus, hooras nagu weis.

Kui siis pärast poole ööd
Kaasa koju tuli,
Wötis kõwa rihma wööd,
Näitas mehe woli.

Et kül nutsin haledast,
Sõimas ta weel koledast.

Luaks ta mind wöttis siis,
Pühkis mooga tuba,
Ütles: nii on meeste wiis,
Kas ma küsin luba?

Beiglad palge rõhus ta,
Et mul filmist wesi kees.

Palusin kül: meheke!
Miks sa mind ni wihtad?
Olen noor ja kannike,
Keda sa weel ihtad?
Minust saab kül sinule,
Ole meheks minule.

Ei see aitnud midagit,
Teda wöttis kuri,
Keik mu rist ja filma weed
Olid temal nali.
Ütles: sind ma polege
Armastanud ialge.

Siis mo süda lõhkes sees,
Silmist woolas wesi,
Olen naene? — on mul mees?
Kuis nüüd käib mo käsi:
Hoidku iga tütarlast
Sumal feda nägemast!

Wimaks isa, ema mind
Wõtsid koju jälle,
Kus ma nüüd kui kistud lind
Mõtlen selle peale:
Mis on waene tütarlaps,
Teda rikub poisi jops.

Tütarlapsed, waadake
Mehel minnes ete,
Kellal ennast annate
Elu ajaks kätte,
On see mees wõi kiwvi, pu,
Ehk üks tige koera luu.

Mehe poeg, kui kosja lääd,
Katsu enast läbi,
Et sa seega, mis sa teed,
Ei too meestel häbi;
Wara pärast, kes siin naest
Wõtab, selle süda paest.

Kes ei tunne armastust,
Ei sa rõõmu elu,
Waid kõik häda, kurwastust,
Waewa ning kaa walu
Toob see naesel ning kaa sull,
Uhu wend, et õigus mull?

Kellel õige armastus
Oma kaasa vastu,
Ei siis ükski warandus
Selle ete aita. —
Kõõm ja õn kõik selle käes,
Kes on armas naese mees.

18. Wiina kiitlemine.

Joodikud, see on teil paras!
Mina kõige suurem waras,
Kui sun, petan iga päe,
Nagu mees, kel woli kae.

Näärist Nääri wiinast märjad
Orjate kui künni härjad!
Lassen teid, mis tahan, teha,
Waesust, walu, häbi näha!

Ilka olete nii walmis,
Arwate: see on jo tarwis,
Siuksed sassis, ihu paljas,
Küünarnukad, warbad wäljas.

Tühi kõht ja narud kaelas,
Nõnda olete mo paelus,
Tuitudes ja wäärudes
Berist suud ja filmi kandes.

Kõrtsu läwel, sopa augus,
Kuhu keegi maha kukkus,
Kus teid küla lapsed naerwad,
Sead ümber weeretawad.

Tunnistate minu wäge,
Mis teid sea wennaks tegi.
Siiski mulle truuwiks jääte,
Röömuga, mis käsini, teete.

Röige laia taewa al,
Igas riigis, igal maal
Riisun, et kõik rahwas näewad,
Siiski minu sõbraks jääwad.

Mitu meest weel kiitwad peale,
Töstwad röömsast oma heale,
Et naad minust hulluks saanud,
Rahast, warast ilma jäänud.

Ehk ma kül kui wali mees
Ammu tuttaw rahwa ees:
Mönda tapan, mönda riisun,
Mönda üsna paljaks kisu!

Mönda saadan surma hauda,
Mönda wangi, mönda rauda,
Mönda saadan isegi
Sagedaste Siberi.

Kes mind selle pärast põlgab,
Ehk mu nime ärasalgab?
Eks ma ole ilma fees
Ika auus ja kuulus mees?

Suurent hull mind maitsta püüdwad,
Nilbates mo nime hüüdwad,
Jätwad tööd ja tegu rutu,
Nii kui minust kuulwad juttu.

Eht küll raiskan nende nähes
Kambri, aidas, firstus, rehes
Kaha, wilja, warandust,
Ei see tee neil pahandust!

Mõned arwa hulga seast
Wihtawad mind nõrgast peast,
Püüdwad minu nime laita,
Aga see ei taha aita.

Suure hulga käes on woli,
Kuida see ju wanast oli;
Mõned mind küll maha jätwad,
Teised jälle röömsast' wõtwad.

On naad mooga aega wiitnud,
Minu nime lauldes kiitnud,
Kunni küna küllalt saanud,
Soodik kõrtsu maha jäänud.

Ärkab ta, oh waene elu!
Siis on mehel pea walu,
Käed waesed wärisewad,
Salad tuigu taigu käiwad.

Mina pitka toru wesi,
Olen rahwal' kallis asi,
Magusam kui kärje mesi.
Minu tahtjad need ei wäsi.

Mehed jätwad naesed maha,
Makswad mo eest kallist raha,
Jätwad oma lapsed nälga,
Teewad minu pärast wõlga.

Söbrad! eks see ole tösi:
Mina teie magus mefi,
Minuta teil järgest piin,
Teie ainus rööm on — wiin!

Uga mis ma unustasin,
Nutul ütlemata jätfin:
Wene maale ma ei lähe,
Seal saan oma häbi näha.

Seal on rahwas aru saanud,
Et ma neile kahju teinud,
Olge röömsad, mina jään,
Teie juure funni näen,

Et kaa üsna waeseks jääte,
Õnnetuse sisse saate,
Eks ma naerdes lähe siis,
See on ika wiina wiis.

**19. Uhe peigmehe nutu-laul oma pruudi
taganemise pärast.**

Kus on nüüd sinu armu meel?
Oh oleks seda aega meel,
Kui teine teist siin nägime,
Ja kät ja südant andsime!

Nüüd on see rööm mul kadunud
Ning minu süda kurwastud!
Ma surma poole minemas,
Ja surm mo juure tulemas!

Üks teine on nüüd õnne sees,
Saab olema mo pruudi mees!
Sest Jumalaga, kõik maailm,
Ei näe sind enam minu film.

Mu südamas on meelestus,
Ja minu elu õnnetus!
Eks ole sinul hale meel
Sest, et ma armastan sind veel?

Kas tunned veel se õunapuul,
Mis al mul' ütles sinu suu:
„Ma tahan armastada sind,
Nii kaua, kui on aga mind?“

So süda on nüüd segatud,
So wande sõna muudetud,
Sa oled seda pattu teind,
Et oled teise poole läind.

See pärast Jumalaga sul!
Mis jääb nüüd armu palgaks mul?
Ei muud kui tühi unenägu,
Ja see kõik oli sinu tegu.

See waevab mehe raskeste,
Kui see, kes kät löi temale;
Sel wiisil teda kurwastab,
Ja tema rahu suretab.

Kel õige meel on Jumalast,
Ei raatsi seda tegemast,
Waid annab südant sellele,
Kellt ta ei enam tagane.

20. Rätsepä pruut.

Üks priske rätsep Saksja maal,
Kes naest jo tahtis wötta,
Kül kofis mees siis siit ja sealt,
Ei wöind nii head weel leida.

Ja wiimaks siis kaa juhtus taal
Üks tüdruk, priske näust,
See oli noor ja ilus kül,
Ja siiski teisest jäust.

Ta kofis seda omale,
Ning pidas kihla pidu,
Ja kinkis taaldrid temale,
Ei ma ei tea — mitu?

Ta kallist sõrmust kinkis taal'
Ning ütles seega taale:

„Jä, Riisa! ustawaks nüüd mull'
Ja mina jään kaa sulle.“

Nüüd kihlatud naad olid jo,
Ning kolme kuu eest pidi
See pulmapäew kaa olema; —
Pruut kõnel'gu nüüd ise:

„Üks priske rätsep oli mind

„Tu pruudiks omal' walitsend,

„Ja kihlamises ütles mull':

„„Sa jääd mu lootus üksnes kül.““

„„Ei taha muid ma armast'a,

„„Ei ial muudest teada kaa;

„„Mis ma kui mees sull' tõutan,

„„Ma nii kui mees kõif pean kaa.““

„Ma lubasin küll truutvust taal,
„Waid süda naeris süski mul,
„Ning ütles: luba! — süski nüüd —
„Sa elad pärast, nii kui võid.“

„Ta armastas mind südamest,
„Ta kandis kõigis hoolt mo eest;
„Kui mure mulle waewa teind,
„Ta arm mult seda ära wiind.

„Si kinga paar saand wanaks weel,
„Siis nõudis teisi minu meel,
„Ja sest et tüdruk olin ma,
„Siis tegin ma kui tüdruk kaa.“

„Üks pühapäewa õhtu eel
„Ta tuli armus juure mul,
„Ning ütles: „Armas Riisake’!
„Ma lään patser’ma natike.“

„„Kui lustid, tule kaasa mul,
„„Meil tööl ju saabki istu’ küll.““
„Üks tema sõbrust wöttis kaa
„Sest käigist oja meiega.“

„See puu ning lille armas hais
„Ning linnu laulu heal, see käis
„Mul vrmfast’ läbi südame,
„Kõik röömu tundsid nõndage.“

„Kui wälja peal süis edasi
„Me’ röömsas kõnes käisime,
„Meil’ tuli vastu „selli part“
„See oli mul üks kuri wõrk.“

„Mo süda hakkas jahtima,
„Mu filmad maha wahtima,
„Ei tea, kuis see süis tuli mul?
„Su olinge ma seltsiks neil.“
„Nüüd „must kass“ oli wahel meil,
„Mu ammet selgest' näha taal;
„Ta ütles warsti mulle süis:
„„Kas see on õige pruudi wiis?““
„Ta jättis mind kaa maha nüüd,
„Ma kahatsen nüüd oma süüd,
„Ei söge häbi seisma jää,
„Nüüd ma kül kodu kipitan.“
„Ma ennast süiski röömustan,
„Sest nõnda kaa weel tegewad
„Mu teised õed ja sõbrad kaa,
„Kes mõnda meest eest wedawad.“
„Ni enamist' kõik meie selts
„Neil noortel poistel' teewad;
„Ni hästi Mari, Piisa, Elts
„Ning enamist weel Leena.“

21. Kõige kallim warandus.

Maailm on täis kõik kallist hüüd;
Kes tahab hoolt süin kanda nüüd,
See seda pea kätte saab,
Mis meelt ja südant röömustab,
Ei süiski seda leia ma,
Mis olen tahtnud otsida.

Üht wara fiin maailma sees
On wäga wähe rahwa käes.
Kül „kõige kallim asi“ see;
Sest fiiski hooli üksige. —
„Mis asi on see?“ küsivad sa:
Eks „armastus,“ fiis koston ma.

22. Kaduw olemine.

Pane tähel' lille hulka,
Kas naad ühel ajal kaa
Ditsetwad, sest mötle: nõnda
On meil' ilma elu kaa.

Üks fiin kaswab, teine õitseb,
Kolmandal on koolmine;
Igal ajal on fiin ilmas
Selge ümber muutmine. —

Nõnda kõik maailma uhkus,
Kikkus, au ja wõimuste
Kaub hõlpsast igas puhkus
Nii kui aur ja suitsuke.

23. Kurjast julgusest.

Oh „julgus“! hinge tapja tööst,
Ei uskuda wõi sind;
Sa oled juba mõnda meest
Kül walu sisse wiind.

Sest oma libe keelega
Sa püäd pehnest meelita,
Et korda lääb kõik kuri.

Ei usu ma sind siiski teal,
Waid peame kõik teadma,
Et kellelgi siin ilma peal
Surm sõna ei saa saatma!
Mu elu aeg siin nobeste
Lääb mööda, kus mo hingede
Saab pärast seda saama!

Seepärast pane tähele!
Ei julgus tee head nalja.
Ta on kui rööwel hingele,
Mis wasta sünnib walwa;
Sest oma hinge warandust
Sa kindlast hoiä tema eest
Ja ära usu teda.

Ei waras lähe ialge
Warguse peale wälja kaa,
Kui see on teada temale,
Et peremees saab wälwama,
Ning tema maja rahwas kaa
Kõik põle läind weel magama,
Jääb tema kaunist koju.

Siis ootab tema kummi seal
Kõik julgest woodi heitnud,
Kui uni neil on filme peal
Ning armetus neid wõitnud,

Siis pruugib tema kavalust
Ning murrab lahti aida uft;
Ni teeb kaa sagest Jumal!

Sel, kellel kannis põlv on teal
Ning julgest' rõõmus elab,
Üht himu täidab teise peal,
Kõik head ta ära neelab,
Siis surm süit äkist' teda wiib,
Kui lille teda maha lööb;
Kust ta siis abi ootab.

Sa ütled: küll end pööran ma,
Ma võin veel julge olla;
Sest noor ning terve olen ma,
Ei surm veel tule mulle.
Oh söge, mõtle, mis sa teed!
Kes teab kas hommist päewa näed,
Ehk teeb jo surm sul kirstu.

See häda, mis siin ilmas sa
Näed juhtuvad küll muile,
Võib pea sull' kaa juhtuda;
Surm kellestki ei hooli:
Ehk täna ta sust wiirvib küll,
Siis ligemal ta homme jul,
Mis julgusest siis kasu?

Kes on nii hul ning julge teal
Ja magab mädaand majas?
Mis maha langemise peal,
Mis aro on sell' peas?

Ja kus su seinad kõiguvad,
Et ta seal ilma kartmata
Ja rahul tahab maata?

So ihu, waene inime,
Du langew muldne maja,
Mis maha kifub äkiste
See surm siin igal ajal.
Üks tõwe tuul võib pea kaa
Su termist sinust kiskuda
Ja sind kül mulda heita.

Ei awita so lenadus,
Ei sinu terve ihu,
Ei sinu armu suurustus,
Kes oled põrm ja pihu.
Kõik sinu uhkus, ilu, au
Du äkist' nii kui muld ja sau,
Kui surm sull' astub ete.

Mis võib kül ial ilmas teal
Meil' filmi kaunim paista,
Kui lillekesed wälja peal
Nii ilufaste öits'wad,
Et Salomon see kuningas
Weel ehtes alam olnud neist;
Üks wali tuul neid tapab.

See roos, mis täna haljandas,
Du auust ilma homme,
Nii inimest kaa unustaff',
Kui läheb mulla põue.

Meid tühi asi tappa võib;
Herodest ussid elult söid,
Kui ühe weikse hiiri.

Kuningas Tawet nimetab
Meid warju sarnaliseks,
Kell't ihust ära keeldud saab,
Taal saada suurelisseks.
Sest wari silma kirjaks jääb
Ja nii kui tuul meist ära lääb;
Nii on meil „ihu seisus“.

Sa elad ilmas nii kui suits,
Mis mitme filmil walus;
Su süda näitab siin kui käiks
Ja kõrgemale üles;
Sa tõused auus kõrgesse,
Sääd süski kui üks põrmuke,
Mis wiimselt mulda waub.

24. Tark kirjategija.

Üks kuulus kirjategija,
Kes iga kirja luges kaa
Päew läbi, poole ööni weel
Taal sellega tööd oli küil.

Ta emand pidi üksi kaa
Keig' maja eest hoolt pidama.
Kui üksford kestet ööse a'al
Üks tulekahju juhtus seal.

Ta teender läks ta kambri süs
Ta hüüdis: „Isand! mis saab meist,
See maja põleb katuksest,
Sest minge wälja kambri seest!“

Ta wötis ta peal' kärata:
„Küüd sina oma kõriga,
Kus teed sa eksitust süin mul,
Eks majas minu emand teil.“

„Sest mine kärmeest, rumal pea
Ja ütle seda taale sa.
Eks see ei ole teada sul,
Et maja hool ei puutu mul!“

* * *

Kui küsid, armas lugija:
„Mis õpetust süit leian ma?“
Siis kostan: Igas seisuses
Truu olema peab igamees,
Kui „sulemees“, kui „talumees“,
Tööd tegema peab higi sees.

Kui süiski tarwilisem töö
Meid kutsub, olgu päew ehk öö;
Ja hädas api palutaks,
Siis mingi, olgu sant, ehk faks.
Kui külmad, leikad, heina teed,
Ja ligemist süis hädas näed,
Siis wiska wikat, räha, sirp,
Ja tötta api — ole wirt!

25. Hoolas perenaene.

Üks hea ning waga naene on
Ta mehel' ülem õn ning kroon,
Weel kallim kui siin ilma peal,
Kõik kuld ja hõbe siin ning seal.

See mees võib julgest' kartmata
Taal' oma südant uskuda;
Ta majas paistab walgus, rõõm,
Neil leiba, rooga, wilja on.

Ta hea ning armas naesuke
On magusam ta südamel',
Kui piim ning mesi Mardile,
Ja õllekruus see Hansule.

Ei tee ta wihast nägu taal',
Waid armastus on tema meel;
Kui mure mehel liiga teeb,
Siis naese arm taal' rohtu wiib.

Sest kedramine on ta lust,
Ei falli tema laisklemist;
Ta ise palju enam teeb,
Kui laiska Riisut kästma läab.

Ta on kui laewa sarnane,
Ei tule ial tühjalt see.
Ni teeb ta hool ning usinus,
Et kaswab maja õnnistus.

Ta magab, — siiski hoolega
So wara jälle töö on ta,
Ja toidab neid, kell' waja on;
Taal' loodud on üks usin waim.

Ta pruugib mõistust nagu wööd,
Mis ümber paneb, kui teeb tööd,
Et töö saaks kaunist' talitud,
On tema armsam rõõm ning lust,
Kui majas kustub küünal*) muil,
Ei kustu tema lamp siis weel.
See peale walwab tema waim,
Kes ööd ning päewa loonud on.

Ta istub maha kedrama,
Ei seda häbiks arwa ta,
Waid kehrab kärmest pooli täis,
Et kangast kududa sest wõis.

Ei jäta waest ta abita,
Waid jagab sell' hea meelega;
Ta põllud, loomad, maja kaa
Seepärast jääwad kahjuta.

Ta õmbleb, ko'ob usinast'
Ja tikib tekki ilusast',
Kõik sünnib moe järel' taal,
Mis mõni neitsit öpp'go weel.

Ta mees on liinas auustud.
Sell' töö kõik hästi tallitud;
Ta istub, seisab, ehk kaa käib,
Kõik, mis ta teeb ka targast' teeb.

See naese ehe „puhtus“ on,
Ning „ustawus“ on tenn kroon;
„Kasinus“ purpur särk on taal;
Neis riidis on ta rikas kül.

*) Zumala sõna.

Nii perele kui lastel' kaa
Sest pühast sõnast räägib ta,
Ja näitab sealt, kuis nii hea
On wagaduses elada.

Ta waatab, kuis töö majas läind',
Et kudas on ta majal näind,
Ja ütleb kurwa meelega:
„Ei hooletule hoonet saa“.

„Seismine saadab sautima
„Ja lastelaiskus kerjama,
„Sest õige auu wäärt wana kaa
„Nii-palju teeb, kui jõuab ta.“

Et majas töö kõik korras on,
On mehel tema üle rõõm;
Ta kiidab teda alati
Ning annab sumd taal ellaste.

Ta ütleb: „Lapsed teenwad meil'
Kaa mõnda rubla majas' kül,
Waid siiski, sa mo Suulake,
Käid usinuses neil weel eel“.

Nii kiiduwäärt hea naene on
See olgu naesed, teile proow,
Et Jumal auu ning truwuses
Teid leiaks teie seisuses.

Ning teadke, et ka teilegi
On aru anda temale,
Kui teie hooletusest kaa
Siin mõni pat sai juhtuma.

Ei ole auu wäärt naene see,
Kes kõneleb kui mehine,
Ja tööle alwem weel kui sant,
Waid suule nõnda kui üks hunt.

26. Talu peremees.

Ma olen auu wäärt talumees
Ja toidan ennast põllu tööst,
Ei ole uhkust minu sees,
Waid wagadus mu südames.

Ma olen tööle hoolelik
Ja täidan oma kohust kõik,
Ei olle seia maale küll
Weel mõisast süüdkä tehtud mull!

Mo hoone on jo korra peal,
Mo sulasel, kui minu meel,
Mo naene ning mo neitsit kaa
Kõik majas häästi tegewad.

Mo käes on nelja päewa maa,
See tahab hoolt ning muret kaa.
Mo külm, hein, leikus ning kõik ta
Saab para'l ajal tehtud kaa.

Kui hõlpsast' ütleb mõni mees:
„Ma olen maja peremees!“
Ei ole peremees weel poolt,
Küll pundub peremehe hoolt.

Kolm hoost on minul kodu töös,
Ning kolm on mõisa orjuses;
Keist warsust, mis ma kaswatan,
Ma pärast jälle abi saan.

Kaa teisi maja lojuksid,
Neid kaswatan ma omal' kõik;
Mo lehmi, lambaid, sigugi
On kaunis kari minule.

Kui juhtub, et põld äpardab,
Et kassinam on wilja saak:
Ma loodan siiski Selle peal,
Kes kõik maailma ülespeab.

Ta salvest saab mull' wilja küll,
Eht seeford küll on wähe mul,
Ei tule see mo laiskusest,
See tuli Looja armu käest.

Nii jutustas mull' waga mees,
Üks hea ning hoolas peremees:
„Ei weerew kiwi sammalda,
Ei liigutaw puu haljanda.“

Õpetus.

Küül mõni arwab eneses:
Kes teab, mis on see wagadus,
Et temast nõnda alati
Kõik inimesed kuulewad.

Ma pean sellel' kostma küll:
Kas kurjusest on kasu sul,
Et sina teda keelmata
So majas lased elada.

Sul kurjus majas tõrwa piit,
Mul wagadus on saia päts;
So kurjus sind kaa hukatab,
Mo wagadus mul' õnneks saab.

27. Sulane.

Alatu on orja nimi,
Ufinus on orja au.
Laißt ei pea leiba kiini,
Wirgal kõht, ning kot on täis.

Helde Issa! las' mind olla
Rahul oma seisuses,
Ega see mind ial keela
Elamast so sõbruses.

Tööle oled sa mind loonud,
Nii kui lindu lendama!
Baewaga mind ilmal toodud,
Kui ma pidin sündima.

Hoia mind siis wagaduses,
Et ma laiskust jätangi;
Ei kaa kurja elu sees siin
Patuga mo leiba söö.

28. Waene laps.

Röömu tunnil, kell' siin elu,
- Igast palgest paistab lust.

Päew päewalt on siin valu,
Muret küil ning kurvastust.

Hingamist ma ilmas püan,
Ohkamisest süda nõrk.
Sööma marja pisut leian,
Hauas saab mul rahu paik.

Seal saab minu mure otša,
Röömu elu hakkab mul.
Edenis kõik roosi metsad.
Kaunis ehtes paistwad mul'.

Aeg mul näitab otša minna,
Surma näitab mul kõik loom.
Dma noores eas mina
Weel ei tea, mis on mo rööm.

Igal päewal on mul häda,
Hingamist ei saa weel ööst,
Kosutust ta mull' ei saada,
Silmad tilguwad mul weest.

Araks läinud sunrest murest,
Ehk küil pisut põlen ma;
Hirmu kujud mind siis unest
Mati siin segawad.

Surm mind nõrgalt noores eas
Emast järel jättis teal,
Nii kui roos ta surma käes
Ruttas Issa maale seal.

Nüüd ma tunnen mis mul puudu;
Otsata ning murega
Kannatama olen loodud;
Rikad rahwas toredad.

Kustuta, oh filmawesi,
Minu kurwa rinnakest.
Wäga waewalt käib mo käsi,
Kust ma leian emakest?

Mure laendest ümberaetud,
Rahu ei wõi leida ma.
Säda, waew mul osaks jäätud;
Looja peale loodan ma.

Nii kui laew, mis tormi ajal
Dma nörge jõuuga
Ruttab ligemale rannal,
Haua poole jõuan ma.

Elu kõitest peäsen surmas,
Surmas lõppeb keik mo waew;
Seal mo wastu ruttab armus
Ema hõlm, kus röömu näen.

Surm! mind üksford peastma tõtta
Igapaks lääb mul siin aeg!
Dma hõlma mind siit wõta,
Igapene rahu paik.

29. Kerjaja.

Heitke armu, halastage!
Ärge südant kurwastage,
Laske heldet südant leida,
Kui ma waene palun leiba.

Päewa tats ei ole suhu
Kraasukestki saanud mulle,
Kivi peal mul oli ase,
Kõwa maa mul woodiks ööse.

Noorelt oli mul kõik küllalt,
Wanemist mind hoiti hellalt.
Oh nüüd kahatsen ma waene,
Kurbdujeks ma olnud neile.

Nende õpetust ma põlg'sin,
Südamele woli andsin,
Tööst ja heast siis ma ei hoolind,
Nüüd pean õpp'ma häda koolis.

Wanemate palumisi
Lasksin ma kõik kõrwast teise.
Eks ma wõinud koku hoida;
Nüüd wõiks ennast ausast' toita.

Wiin, see oli armas mulle,
Tegin kui kõik wiina wennad,
Nõudsin prasi'mist, patu kära;
Kauti mo maja ära.

Kälg on nüüd mu roog ning isu,
Puudus minu põld ning nisu,
Kellest mina noorelt kütlw'sin,
Wanuses sest õppust leid'sin.

Kuulge seda rikka lapsed,
Selle waese sandi salmist,
Keda noorelt hellitakse,
Seda wanalt hurjutakse.

* * *

Ole rahul tark ja rumal
Seega, mis sul annud Jumal.
Kuida mitmel oma head,
Nõnda neil faa oma wead.
Mida enam kaebad häda,
Seda rohkem tunned seda.
Parem tee ja tööd ja palu,
Jumal õnnistab so elu.

30. Warga kahatsimine iseenehes.

„Oh ma waene warga kaim!
Kuri wilets on mo waim.
Muid ma wõtnud warasta,
Siiski rikkaks ma ei saa.“

„Oh mis muret, filmawet
Neile kõigile ma teind,
Kelle hääd ning wara ma
Olen wõtnud warasta!“

„Mitmel reis'jal, wäsinul
Tegin mina liiga kül.
Kui ma teda paljaks teind,
Raha taskust ära wiind.“

„Seegi waene mötleb küel:
Sumal tafub seda sull',
Oh, sa kurja waimu poeg,
Üksford saab täis sinu löög!“

„Karja koerad tunnewad
Hunti haisust kaugelt kaa;
Nõnda minu waese eest
Hoiab asja igamees.“

„Sumalast on elu mul
Saanud nii kui kõigil muil.
Kuis siis ei wõi mina kaa
Ilmas wagast' elada.“

„Kas siis Sumal otse mind,
Nõnda alwaks ilma loond?
Warga nimi on mul liig;
Nüüd on ümber pöördä aeg.“

„Kallis abimees, oh Krist'!
Peasta minu hingekest
Selle hirmsa wõrgu seest,
Dma walu surma wäest.“

„Sest sa oled öelnud kaa,
Et suur rööm saab olema
Taewas sinu inglitel,
Kui siin patust pöörab hing.“

31. Hooletus.

Hooletus on kurja orjus,
Hooletus suurte kahju toob,
Hooletusest kasvab kurjus,
Mis meid hukkatusse wiib.

Hooletus teeb maja lagets,
Pakub laisklejale kät;
Waewast saadud leib on magus,
Wääga hea ning tulus toit.

Hooletuid ei Jumal taha
Oma wiina mäele kaa.
Leigid suust ta hülgib maha,
Ufinal on palk seal hea.

Ahnus kurjem hooletusest,
Sest kõik kurjus kasvab teal,
See ei hooli halastusest,
Nüülib waesid ilma peal.

Ahnus wihtab õigust, ustu,
Ahnus põlgab Looja käsku,
Ahnus armastust ei falli,
Ahnus Jumalast ei hooli.

Ahne täidab liha himu,
Ahne püüab auu ja ilu,
Ahne kerjab rikkust, wara,
Kõik maailm täis ahne kára.

32. Kewade.

Kõrgemast läib päike jälle,
Ika enam meile paist.
Loom kõik hingab nüüd uut elu,
Igaast palgest paistab lust.
Kaerdes tuleb kewad' maha
Heinamaadel, metsadel,
Looma talitus on waba,
Kõigis paigus röömo heal.
Ohwerda kaa Loojal' ja
Kiitust röömsa lauluga.

Talwe tormid waikselt jäänud,
Kange wilu talwe tuul,
Kaewad merele nüüd läinud,
Kuttwad wööra ranna pool'.
Udu ilmad mööda läinud,
Kooruses nüüd seisab maa;
Tööd röömsast' jooksmata saanud,
Kiidu ajad öitsewad.
Ohwerda kaa Loojal' ja
Kiitust röömsa lauluga.

Põllumees lääb jälle tööle
Köömsast' oma põlluse,
Tõstab lauldes oma heäle,
Annab kiitust Loojale,
Usub oma seemet maale,

Auustab waga eluga
Sumalat ning loodab jälle,
Et wõib rohkest leigata.
Ohwerda kaa Loojal' ja
Kiitust röömsa lauluga.

Karjad wäljal wõsus sööwad
Rahul, nä kui heldeste
Toidab Sumal metsa loomad,
Wabaduses mängib see!
Armsast' linde koorid laulwad,
Kaunist lugu õpiti lööb;
Pääsuke ja lõukene
Oma Loojal kiitust toob.
Ohwerda kaa Loojal ja
Kiitust, tänu lõpmata.

Kaunis kewadeses järgis
Paistab rohke killest niit'.
Iga lil, see naerab röömus,
Loojale ta kiitust wiib,
Kes nii heldest' teda kastab,
Et taal warem ots ei saa;
Seemel temast saada lasjab
Enne kui siin närtšib ta.
Wii taal kiitust, tänu ja,
Kiida röömsa lauluga!

Kõik see auustus siin waewas
Wari on sest auustusest,
Mis on igaweste taewas,
Wiimselt Jesu palge ees.
Kõige röömsam elu ilmas

On siin tulla, nii kui surm
Selle wasto, mis seal Jumal
Töutanud anda meil!
Wii taal röömsast tänu sa,
Kiida röömsa lauluga!

33. Külwaja.

Nüüd põld on hästi haritud,
Ning seeme mulda külwatud.
So hooleks, Looja, jägu ta,
Kes ilma ülespidaja.

Sa wõid küll hästi talita,
Et teri täis saab wilja pea.
Nii surnuud kui nüüd näitab põld,
Wõib wili kaswa mitme wõrd'.

Küül pea sooja wihma peal
Wõib oras olla ülewal,
Ning tunnistab leht lehega,
Et helde Isa oled sa!

Oh kaitse minu wiljusest
Kaa kahjuliku ilma eest;
Laf' pöuda, rahet, maru tuult
Sa mööda minna tema poolt.

34. Sumi.

Nüüd kallis surve ilmatene
Meist läinud ära minema,
Ja ilus lille õitsemine
Kõik käest ning silmast kaduma.
Kõik surve rööm meist ära läab
Ja talve aeg meil kätte saab.

Oh tunne-sa nüüd inimene,
Sest õpetust saad omale,
Kõik sinu elu ajakene
On armu ajaks sinule.
Nii kui nüüd survi maha jääb,
Nii armu aeg ka ära läab.

Nüüd läinud kõik see ilu lõpma,
Mis väljad ehitanud seal,
Ja talve ilm saab kõik siin katma
Ning ära suretama teal.
Ei õitse enam lilled teal,
Ei laula linnud metsas seal.

Oh inimene, sina oled
Kaa lillekese sarnane,
Ja õitsed, närtsid, süiski mõtled,
Ei aega küll veel sinule.
Kes teab, kauaks õitsed veel?
Ei mõtle seda sinu meel!

Kõik lilled on nüüd hauda saanud,
Ning linnud lähvad ära meist,
Ja kes veel seia üle jäänud,

Ei laula ükski enam neist;
Kõik on nüüd kurb ning murelik,
Meil süiski Jumal armulik.

Kui lil, mis meist on ära läinud,
Sa inimene, oled kaa,
Kui oma teed sa ära käinud,
So omad jäänd sind leinama.
Kül nende meel süis murelik,
Neil süiski Jumal armulik!

Kõik puud, kui wilja naad ei kannud,
Mis jääb, need on nüüd lehtega,
Kõik ilu ladwast maha pannud
Ning filmaweega lastnud kaa;
Kõik ilu nüüd meist hauda lääb,
See paljas puu seal seisma jääb.

Töest puu, mis wilja mitte kannud,
Oh inimene, oled kaa,
Kui südant uskma sa ei pannud,
Siis seisid ilma iluta
Ja walad tühja filma wet,
Kui surm sul' pakub külma kät.

Ilm, keda ilust ehitanud
Sui oli kalli iluga,
Sind looja meil on walmistanud
Kül pühalikult armuga,
Sa süiski lähed kaduma
Ning järgest' hauda minema.

Nii kui maailma ilu kaub
Ning hauda lähed järgeste,
Nii sinu au ning ilu waub,

Oh inimene, hauasse.
 So pat sind pani surema
 Ja ilma hauda minema.

Kül sumi süski jälle tuleb,
 Kus puud ning lilled öitsewad,
 Siis kui uus elu meile tõuseb
 Ning linnud jälle laulawad.
 Maa oma ilu kätte saab
 Ja meie süda rõõmsaks läab.

Siis wõtab Jumal ueks teha
 Ka meie ihu armust teal,
 Ja meie silm siis jaab ka näha,
 Mis meie süda uskuud teal,
 Siis usklik süda rõmustab,
 Ehk uskumatta küll kurwastab.

35. Hommik.

Süda hüppab rõõmustades,
 Pime öö on mööda läind,
 Päike tõusnud walgustades,
 Issa arm keik ueks teind;
 Sest oh armas inime,
 Laula kiitust järgeste.

Looja lasseb päewa tõusta
 Kurjale kui wagale;
 Pakub seega meile mõista,
 Et ta helde alati,
 Ja ei wäsi kannates,
 Ehk jaid teele juhates.

Pinnud ärkivad, tõstivad heale
 Nõõmsast' lauldes oksja peal,
 Tuletavad meile meele,
 Et on meie õigus teal
 Oma loojat auusta',
 Nisu töö ja lauluga.

Sillesesed õppetavad
 Meid siin ajal wägewast',
 Et meid päewad lõpetavad
 Nii kui neidki nobedast';
 Teg meid kannab hauasse,
 Ole walmis inime'!

Pöörigem sest oh wennad, öed,
 Oma himud üles pool!
 Jättem maha pattu ööd,
 Ärkagem nüüd unest weel!
 Et kui teine elu koidab,
 Meie usk meel krooni wõidab.

36. Öhtu.

Nüüd waike öhtu jälle käes,
 Töö waewast hingab igamees,
 Kaa linnu laul jo lõpnud;
 Mill' lõppeb kaa mo elu päew,
 Mill' ükskord kõik mo rist ja waew
 Saab minust ära läinud?
 Oh oleks ma siis walmistud,
 Kui ial saab mind kutsutud,

Et võiksin röömsast' minna
 Siit ilmast taewa senna.
 Et selle waewa järele,
 Mis elu päewal tunneme,
 Meil hea öö võiks olla,
 Siis tehkem õigust igamees
 Ja elagem siin armu sees,
 See võib meil rohuks tulla.
 Siis on meil hea hingata,
 Kui töö on häästi tehtud kaa
 Ja võime aega oota,
 Mill röömu on meil loota.

37. Öhtu.

Nüüd päew on mööda jõudnud ruttel
 Ja pimedus ju katab maad.
 Kes elu waewa kannud nuttes,
 Nüüd rahuliste hingavad;
 Kell' oli puudus, nälg ja jännu,
 Need said kaa armu Looja käest.
 Sest olgu temal au ja tänu,
 Kes hoolet nii kannab meie eest.
 Kui tuli mul nii mõnda häda
 Siin kurjas ilmas kannata',
 Ning mures leinas minu süda
 Ja oli hoopis röömuta,
 Sest et mind wihtas õn ja sõbrus
 Ja põlgas ilma armastus,

Mind kiusas suureliste kõrkus,
Et põlnud mul ta sarnadust.

Siis kartsin mind ju maha jäetud
Nii maast kui taewast koguni,
Ning siin mailmas äraneetud,
Et keegi põln'd mo sugune,
Siis une woodi heitsin mina
Ja sain nii uest kinnitust,
Ning tundsin kaa, et Jumal siina
Mul' jagad elu röömustust.

Siis tundsin, et kaa kurwal röömu
On jagatud siin ilma peal,
Ja neile rammutumail ramnu,
Et saavad wapraks siin ja seal;
Siis nägin, mis siin röömuks hüiti,
See oli waew ja wiletsus,
Ja keda siin küll nutmast leiti,
Sel oli õige röömustus.

38. Ohtu.

Päew on lõpnuud, öö on tõtnud,
Mül kõik loomad magawad,
Töö on sehtud, waew on nähtud,
Müüd kaa mina rahu saan;
Aga mis mul teha weel?
Kiida Loojat, no keldim anin is hie
Kiida Loojat minu meel!

Ta on aitnud armu heitnud,
Kui mul oli kitsas käes,
Armsast söötud, heldest jootud,
Kui mul nälg ja janu käes;
Sest ma tahan rõõmuga,
Lauluga
Tänada mo Issanda'.

39. Reisisimine.

Kes palju maad on läbi käind,
Võib mõnda juttusta',
Sest mis ta kuulnud, mis ta näind,
Ja rahwast õpeta.

Oh sõbrad! tulge, kuulge siis,
Mis ütlen lauluga:
Kuis lugu siin maailma sees
On mitme rahwaga.

Ma esmalt läksin Afsia,
Kus wanast' ristiusk
On olnud, — seal nüüd teeniwad,
Mis Muhamedi käsk.

Ma waatsin seda püha maad,
Ja nutsin haledast.
Ja mõtlesin: nii langewad,
Kes pöörwad Sumalast.

Süis astusin ma Ahwrika,
Kus mustad moorid on,

See on see wääga palaw maa,
Seal pagana usk on.

Seal teeniti küil Looja tööd,
Puid, kiwa, jõgesid,
Ja nõnda päewad, kuid a ööd
Neil andid ohwrisid.

Ja kõige looma Loojast naad
Ei teadnud midagi,
Waid ihu nii kui hinge head
Keig' loomist otsiti.

Kaa suured templid ehiti
Neil ebajumalail
Ja neid, kui Loojat auusti
Seal paganate mail.

Siis mõtlin, õiget Jumalat
Neil põle teenida,
Sest on need rahwas rumalad
Ja õige usuta.

Kuis wõiwad ilma käsuta
Naad käske pidada?
Ehk ilma kuulutuseta,
Kaa õigust uskuda?

Siis jõudsin pea Euroopa,
Kus risti usu sees
Kõik rahwas wõtavad elada,
Sest kiitles igamees.

Ka sealgi ebajumalaid
Weel truuwist teeniti,
Kõik mammonat ja sedamaid
Kõik looma kummardi.

Ei ligimese armastust
Seal põlnud kufagi,
Ei waeste wastu halastust,
Kust usku tunnustse.

Need ise näit'jid sõrmega
Weel paganate pool'
Ja ütlesid: oh mingem kaa
Neil' waestel api weel!

Neil on suur hinge häda käes
Ja patu pimedus;
Neil' saatkem andid igamees,
Mis sünnib armastus.

Et püha sõna neile saaks',
Ja õige usu wiis.
Seks meitest andid ohwerdaks',
Me' head tööd teinud siis!

Kül an siin püüdis mõni mees,
Seks andid ohwrib kaa,
Ja pasunaga ilma ees
Sest lasseb kuuluta.

See nutab paganate eest,
Siis hambaid kiristab,
Kui näeb siin oma ligemest,
Kül hädas ohkawad.

Neist jeda ükski tunnege,
Et ise alles naad
Ep ole usu rahwate,
Waid risti paganad.

Ma mõtlestin: oh sõgedust,
Et pime pimedal'

Nüüd püab näita taewa ust
Siin kõrwes wööral maal.

Ei maksa paljas ohwri and,
Kui süda rojane.
Se Looja meelest halb ja fant
Ja hirmus logune.

Neid Looja abiks kõlbage,
Kes teenwad mammunat,
Need teda teutawadke
Kõig' oma anniga.

Kui ligemesi riisudes
Sa petad kawalast,
Ja se: amaid siis ohwerdes
See saadad paganail.

Kuis kõlbab Isa riigi tööks
Nii kuri warandus?
Eks tema nimel häbi teeks
See wööras pärandus?

Kes tahab armu riigi sees
Siin ilmas teha tööd,
Sell' usu walgus südames
Peab paistma selgeste.

Kel' aga usk on tühine
Ja ilma teuta,
Sel' süda pime töbine
Ja hoopis kõlbmata.

Nii oli risti rahwaga
Küil waene lugu weel;
Need wötsid usust kiidelda,
Ei armu tunnud meel.

Waid kurjust, hõelust, pahandust,
Seal kuuldi alati,
Ja patu tööd nii kolelast',
Mis paganad ei tee.

Süis ehmatafin häbiga,
Ja wastu rindu löin,
Et rahwas nõnda tegewad
Weel risti usu mail.

Nii ütles mull' üks reisiija,
Kes palju ilmas näind;
Ja seda töeks arwab kaa
See, kes on laulu teind.

40. Cesti isamaast.

Kiitust kena jutu kuulda
Soowin Cesti isamaast,
Seal on mõnda Cesti wenda,
Mõnda Cesti neiukest.

Seal on mõnda orgu, mäge,
Mõnda kena hallikast;
Mõnda järwe, mõnda jõge,
Mõnda kasemetsakest.

Seal on põllud, seal on wäljad,
Kui kaa kenad heinamaad;
Jöed, aasad kenad, haljad
Sitswad walged tomingad.

Cestimaa on üle kõige,
Üle kõige ilma peal,
Kes ei tunne, see on sõge,
Mõistmata ja nõder weel.

Gestimaal on leiba saada
Omabel ja wöörastel,
Eh' küll sealt ei leida kulda,
Siiski armas köikidel.

Kui üks kallis kiwi kroonis
Paiſtnud wana Gestimaa;
Maksnud werd kaa meeste soonis
Enne kui saand kütke ta.

Niiüd on tõtnud ja on täitnud
Ülemad ja alamad.
Würstid, krahwid ta peal sõitnud,
Rikkaks saanud mõlemad.

Iga aasta hüüdis kagu:
Waene wang, et oota weel!
Pea kaub orja nägu,
Pea laulab sinu keel.

Kana oled kannatanud,
Kana raske koorma kand.
Zumal on sull' kindlust annud
Issand wiimaks lunastand. —

Köis on katti, sina lahti
Oled niiüd, oh Gestimaa!
Pea kalliks jeda ehte:
Waba sa, so lapsed kaa.

Wabadus — et pea meeles
Walgust nõuab wabadus;
Oled waba, ärka üles!
Jäägu tuimus pimedus. —

41. Pein ootamine wööralt maalt.

Ma nägin kaugelt tulema
Üht mõisa meest rats' hobuga,
Rats' hobuga ja ajades,
Rats' hobuga ja ajades. —

Ta küsis kohe minu käest:
Mis nutad sina tütarlaps?
Kas isa surnd, wõi ema surnd,
Wõi salaja so peigmees surnd?

Ei isa surnd, ei ema surnd,
Ei salaja mo peigmees surnd;
Mo peigmees see läks reisima,
Ja reisib seitsme aasta peal. —

Ja täna täis kolm nädalat
So üle seitsme aasta;
See peale on ta reisinud,
Et pärast mooga kihlata. —

Oh ära nuta tütarlaps,
Siin on üks rätik saadetud,
See on ju sulle kingitud,
Kas wõid see peale wastata?

Mis wastust wõin ma anda sul?
Mul põle muud kui lehta puist,
Ja lehta puist ja marju maast
Neist wõin ma wastust anda taal. —

42. Igatsemine. 14

Kui need lilled öues öits'wad,
Õhtu tuuled puhuvad,
Ja sa teed mo südant nukrats,
Et sa tahad minna jo.
Oh jää mul! ma jään sul!
Mo südames on kõige parem paik.

Wesi werek mulle silma,
Et sa tahad minna jo;
Armastand sind kindlast mina
Oh, et seda tunneks sa!
Mo südames on kõige parem paik.

Oh need kurjad ilma silmad,
Mis me' õnne hirmsast püüdwad
Nende kurjad keeled kõitwad
Meie õnne maha heitwad.
Oh jae mul! ma jäen sul!
Mo südames on kõige parem paik.

43. Pruudi järele igatsemine.

Alu pruudike on kaugel maal,
Ma oleks ika tema naal,
Mu meelest ei ta ial lä,
Waid mötlen ta peal iga päew.

Kui esimist kord nägin tend,
Siis armastus ta peale lend;
Ma mõtlesin: Di ilus lind,
Siin ilmas ei ma jäta sind.

Kas kuus ehk aastas korra kaa
Saan tema nägu näha ma;
Ja kui see silma pilk mul käes,
Siis elan armastuse wäes.

Mu magus roos, mu tuwike,
Mu mesi magus pruudike,
Su sini silm, su kena kulm,
Kui kuldne roos ja nurme hulm.

Kui pruudi pool' ma minemas,
Siis arm mu peale tulemas;
Teed käies kaub tee mu käest,
Mind aetud saab armu wäest.

Sest röömust ei wõi rääkida,
Mis tema juures tunnen ma,
Kui kät, suud, südant anname
Ja filmast filma waatame.

Siis maitseme suurt röömustust
Ja pruudi, peigmeh' armastust,
Mis ei wõi ära rääkida,
Waid südames peab tuntama.

Pitk päew on lühike kui tund,
Ei tule öösel peale und,
Meil on nii palju rääkimisti,
Ei jutul põle lõppemist.

Ei tule sööma himu peal,
Kui oleks küll kõik toidud seal,
Sest arm ja rõõm meid täidab nii,
Et täide ei sa ialgi.

Sest armastusest täis ei sa,
Arm tahab ika armasta;
Nii täitmata on armastus,
Kell' roog on ika rõõmustus.

Kui pean jälle minema,
Saab hirm mu peale tulema,
Et neiuks mu pruudiks
Jäeb minust jälle kaugese.

Kui Jumalaga jätame,
Siis mõlemad me' nutame,
Üks teise kaelas püha suud
Me' anname kaks liha, luud.

Küül raste pruudist lahkuda
Ja temast eemal astuda,
Eht küll pean jõudma edasi
Kui tõmmataks mind tagasi.

Teed käies silmad tilk'wad wet,
Mis siis, kui andsin wiimselt kät,
Mu süda tahab lõhkeda
Ja jalad käies nõrkeda.

Oh jõuaks see päew tulema,
Mil meid saab paari pandama,
Kui seda elu hakkame,
Kus surmaste ei lahku me'.

Töest armastuses tahan ma
Mu kalliga siin elada.
Ma ialgi ei seda tea,
Et olen oma naese pea.

44. Mõisa rentniku nut ja hea nõu.

Nüüd hulluks läinud see maailm!
Kas seda enne näinud
Nii mitme põlwe rahwa silm:
Kell' käsi häästi käinud,
Nüüd rentnik, tubjas, aidamees
On kimbus oma elu sees.

Kui vilja hind on alla läind,
Mis siis meil waestel müa.
Kes talupoega wabaks teind,
Weel tahab meidki lüa,
Et töö eest tubli söök ja palk,
Ei aita enam krep ja malk.

Kül enne filter, tubjas Mats
Neid rookis, karwust sasis,
Kui andis selga pits ja pats,
Kes seda taga küsis.
Nüüd hinda maksab iga töö,
Ei krep head enam ühti tee.

See mure hiuksed halliks teeb
Ja pead paljaks kujuk,

Et wiha pärast weri keeb
Ja süda katti litsub.
Meil põle rahu ega und,
Ei maitse keegi elu tund.

Sest armsad mõisa junkurid,
Mul mures ohkab süda:
Oh rentnikud ja opmannid
Weel suuremaks lääb häda;
Kui täiest' priiks saab Cestimees,
Siis nälja surm meil kõigil ees.

Sest põle wiga, süiski weel
Mu armsad ammetwennad,
Kell' terwis käes ja mõistus, meel,
Kül need weel leiba saawad.
Siis wõtkem ete seda teed,
Et hakkame kaa peale tööd.

Töömehets loodud iga meest,
Kui tahab süia saada;
Kes wõtab joosta selle eest,
Wõib nälja kätte jääda.
Kas olgu muu wõi Cestimees,
Tööd tegema peab ilma sees.

Nii saksad kündwad Saksamaal,
Kui meie teumehed,
Ja wenelased Wenemaal,
Ehk kuhu ial lähed,
Sa leiad anu sees põllu meest,
Kes otsib toidust mulla seest.

Kaa keiser ise Hinamaal
 Seal wahest põldu kiinnab,
 Ja seega iga alamal
 Head õpetust ta annab:
 Kes elada taab ilma sees,
 Peab olema üks töölik mees.

Mis oli Adam Edenis,
 Kus kõik puud wilja kandsid,
 Mis püha Mees seal Betlemas,
 Kell' jüngrid kalu püüdsid,
 Eks nemad kõik ei teinud tööd?
 Miks nõuame siis meie muud!

Nüüd mina, Eesti laulu mees,
 Veel ütlen seia juure:
 Ei ükski töömees ilma sees
 Ei ial nälga sure.
 Kui kaste kaub rohu pealt,
 Nii laisad löpivad siit ja sealt.

Muud ammetmehi linnas, maal
 On põllu meh'l veel tarwis,
 Kes toob soola ja rauda taal,
 Teeb riet, taub pajas;
 Kaa kirjamehed teewad tööd,
 Ei põle rahu päewad, ööd.

Kust saaks siis targaks Eestlased,
 Kui koolmeistrid ei oleks.
 Siis wõtaks wõimust wastased,
 Kui kohtumehi põleks.

Mis hakkaks peale sulased,
Kui ära kauks peremeh'd.

Kül mönda seisust ilma peal,
Neid kõiki lähed tarwis,
Nii kuda ihus liitmed teal,
Mis tarvitab kõik terwis.
See kõik on elamise heaks,
Tark mõistus nende kõige peaks.

8—9.

45. Reisi laul.

Nüüd pean mina reisima,
Hurrah! hurrah! hurrah!
Siit ära wõõramaale kaa,
Hurrah! hurrah! hurrah!
Kõik omaksed nüüd jätan ma
Ja lähen üksi reisima,
Ma lähen, ma lähen, ma läh'n siit röömuga;
Hurrah! hurrah! hurrallerallah ::
Ma lähen, ma lähen, ma läh'n siit röömuga.

Mul on küll palju kurvastust,
Hurrah! hurrah! hurrah!
Kus jääb mo armas pruudike?
Hurrah! hurrah! hurrah!
Ta on mo meeles alati,
Ei kau ta mo südamest,
Nüüd pean, nüüd pean, nüüd pean soost lahkuma,
Hurrah! hurrah! hurrallerallah! ::
Nüüd pean, nüüd pean, nüüd pean soost lahkuma! —

46. Pruudi kofimine.

Mo armuke on kaugel maal,
See teeb suurt kurbdust südamel;
Ei tea millal näha saan
Mo pruudifest, siis röömsaks lään.

Kui esmalt mina nägin tend,
Siis armastus ta peale lend
Ja pärast, kui sain teada ma,
Kust kohast pärit' oli ta.

Siis fenna mina mõtlesin
Ja oma tahtmist teatasin. —
Kas tunned mind, ja ilus lind?
Üks kord ma tulen vaatma sind.

Sed' teed nüüd ete võtfin ma
Ja pruudi kotsa tõtfin kaa,
Kõik kirja pistfin taskusse,
Mis andsin armsa pruudile.

Kui pidin pruudist lahutama,
Siis ta ei võind end pidada;
Waid hakkas armus jampfima
Mo ümber kaela nuttema. —

Suud andis suure armuga
Ja ütles: ära wiibi ja
Mo armuke, et kihla mind,
Sest enne ma ei lase sind". —

Siis kät taal andsin südamest
Ja töutasin kõigest wäest,
Et täna kolme aasta eest
Me' näame röömuft laulatust.

47. Peiu ja neiu esimine kõne.

Ilus neitsit wäga noor,
Oh tule armas minu pool!
Kui tahad olla minu pruut;
Siis tule anna mulle suud!

Oh herra, ärge pilgake!
Ma nägin eile turu peal,
Teil oli hõbe hobune,
Ja kaa kuld troska järele.

Kas wõite mulle ütelda,
Kust soust wõi seltsist olete?
Mis kardan teile ütelda:
Mu isa on üks waene mees.

Ja Saksjamaal ta elamas
Ja Peeterburgis teenimas;
Poeg pandi kroonut teenima
Ja tütar trahteri wõla eest. —

Katarina on minu nimi kaa,
Kakskümmend aastat wana ma;
Katarina on minu nimi kaa,
Kakskümmend aastat wana ma. —

48. Noorte neitside kiitus.

Kenad neitsid, noorukesed,
Kenad roosid palge peal;
Nende häälel, nende wilul
On küll armas elada.

Oh mis hale! oh mis kõle!
Et neist kaugel elame;
Aga kui need roosid öitswad,
Armsast kät neil anname.

Minu ootus ja mo lootus
On küll järe nendele;
Sest et muust ei hooli ma;
Kui paar muisu korraga.

Seda lusti, seda rõõmu,
Mis mei' seal jo tunneme;
Omad neiud, omad pruudid,
Kätte peal seal kanname.

Hirmus lugu, mis mul juhtus,
Saab mitmele kaa juhtuma;
Wande joon mul peale tikkus
Nasireri*) pidama. — —

Aga armu päit' mul paistis,
Paste lahkest palgist näitis,
Et ma jälle ete wõtsin
Tema wande wastu tõtsin.

*) Nasireer: üks tõutud aeg, millal ühest asjast lahutatud peab olema.

49. Pruudi truuwus ja wiisaldus.

Kuu paistis üle ilma-maa
Ja läbi paksu metsa kaa.
Niilillai lillaili! ja läbi paksu metsa kaa.

Metsa sees oli majake,
Ja maja sees minu pruudike.
Ni lillai lillaili! ja maja sees minu pruudike.

Istub kuldse tooli peal,
Ja õmbleb hõbe raami peal.
Ni lillai lillaili! ja õmbleb hõbe raami peal.

Ei käi südis, sammetis,
Waid käib walgis rietes.
Ni lillai lillaili! waid käib walgis rietes.

Herra pakkus tukatid,
Ja ei tema tahtnud tukatid,
Ni lillai lillaili! ja ei tema tahtnud tukatid.

Ta tahtis ühte waesta lasta,
Ära põlgtud poisikesta.
Ni lillai lillaili! ära põlgtud poisikesta.

50. Ritteri truuwus oma pruudi wastu.

Rohu ajas laube wilus
Istus ritter Idaga;

Käsi käes ja armu rinnus
Dma truuvust kinnites.

Armas Ida! trööstis ritter:
„Jäta nuttu järele,
Enne kui need roosid öitswad,
Olen ma so juures siin.“ —

Sealt ta läks siis ärra söta
Dma armisa isamaa eest,
Tihti mötles Ida peale,
Kui kuu paistis tähte seas.

Hädast oli aasta möödas,
Kui kuu paistis tähte seas.
Ritter tuli esmalt senna,
Kus ta esmalt Idat näind.

Oh mis imet näeb ta seal! —
Haud, marmori rist seal peal;
Risti peal need sõnad seisid:
Ida hingab rahuga. — —

Kurwaks jäi ta senna seisma,
Kas see minu armu palk? —
Armastusest olen hoitud.
Sinu surm kaa minu surm. —

Sealt ta läks siis ära kloostri,
Sõja riistad pani ta.
Enne kui need roosid närtsid,
Hingas ritter haua sees. — —

51. Peterburgi reisi laul.

Kahets'teistkümmes saa aasta sees
 Ja kolmekümmes Maiuses,
 Kui seisin Kääwli*) sadamas
 Ja uhke auru laem mul ees.

Kül reisijad, seal sadanded,
 Ja läksid röömsast laewa teed;
 Kõik olid röömsad siidames,
 Neil olid kõigil sõbrad seas. —

Seal ütles jöber sõbrale:
 „Oh ära sa mind unusta!“
 Ja isa, ema tütrile:
 „Oh ära sa meid kurwasta!“

Ma seisin ainult üksine,
 Kui purjepuu peal tuwike;
 Pölnud isa, ema, õekest,
 Ei kaa üht ainust sõbrakest. —

Kes ainult oleks annud kät
 Ja soowind head teed mul et',
 Sest mere kät teeb hirmutust,
 Toob sage'st waewa kurwastust,

Kui päewa öö me' sõitsime,
 Siis Peterburgi jõudsime;
 Mul pölnud sõbra siingi ees,
 Ei kaa siin kõige linna sees.

*) Soomekeele: Tallin.

Oh sa ilm, mis tore sin,
Kus sadanded ja tuhanded,
Seal kivi külas elavad
Ja rõõmu päivi pidavad.

Me reisi laul jääb poolele
Ja teiseks korraks ootwele.
Üht terwet laulu saan maa
Teil warsti wälja andema. — —

52. Lõpetusjeks.

Armas maa ja linna rahwas!
Kas omad wõi kas wöörad,
Du see raamat teile armas,
Siis olge tema sõbrad.
Kui aga on teil wastu meelt,
Siis ärge wifake ta teelt,
Waid andke meile andeks,
Me' jääme teie wendeks.

Tegija käes sünnib mõnda,
Seda teab kaa sulemees,
Hulgal' ei wõi teha nõnda,
Et see maksab kõige ees.
Mis mõni heaks kiidab kül,
Sest palju andwad süüdi mul.
Kes kõigi tahtmist tahab,
See mitmest wiltu läheb.

Peal'gi põle laulud teha
Mite nõnda kerge töö.
Nende kallal waewa näha
Wõtab mõnda päewa, öö.
Rugeda on hõlpus neid,
Tegijal kaa anda süüd;
Waat' aga katsu teha,
Kül siis saad warsi näha.

Kui mul elu, terwist antaks,
Siis toon uusi pea weel,
Kui mind aga mulda pandaks,
Siis on teisi küllalt tööl.
Laulud tõuswad siit ja sealt,
Heinamaa ja murme pealt,
Mis näitwad keele ilu
Ja toowad meil uut elu.

R—g.

Gind: 15 kop. h6b.